

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ» РҚБ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

РОО «НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

THE BULLETIN

OF THE ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

2 (414)

MARCH – APRIL 2025

ALMATY, NAS RK

БАС РЕДАКТОР:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры, Абай атындағы ҚазҰПУ математика, физика және информатиканы оқыту әдістемесі кафедрасының меңгерушісі (Алматы, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191275199>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2076124>.

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

СЕМБИЕВА Ләззат Мықтыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Астана, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194226348>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38875302>.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

РИШЕЛЬ Мариновски, білім беру саласындағы PhD, Летбридж университеті педагогика факультетінің профессоры, (Альберта, Канада), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57070452800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/16130920>.

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К.Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің кәсіби білім беру педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191518233>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2443966>.

ӘБІЛДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56128026400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/4131549>.

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар мен мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602245542>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/13675462>.

БОЛАТБАЕВА Күлжанат Нұрымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ү. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Астана, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202195074>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/40173122>.

ПЕТР Хайек, PhD, Юникорн университеті, Қаржы департаментінің қауымдастырылған профессоры (Чех Республикасы), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35726855800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/672404>.

ЖҰМАН Жаппар, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері, ҚР ҰҒА құрметті академигі, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Халықаралық қолданбалы зерттеулер орталығының директоры (Алматы, Қазақстан). <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59238481900>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56658765400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/60977874>.

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилянская академия» ұлттық университеті кафедрасының меңгерушісі (Киев, Украина), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189348551>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/939510>.

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихқызы, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры (Алматы, Қазақстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56499485500>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/45951098>.

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы РҚБ-нің Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.).

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № **16895-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Такырыптық бағыты: *«іргелі ғылым салалары бойынша жаңа жетістіктердің нәтижелерін жариялау»*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ, 2025

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования, заведующая кафедрой методики преподавания математики, физики и информатики КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191275199>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2076124>.

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

СЕМБИЕВА Ляззат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Астана, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194226348>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38875302>.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

РИШЕЛЬ Мариновски, PhD в области образования, профессор факультета педагогики Летбриджского университета, (Альберта, Канада), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57070452800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/16130920>.

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191518233>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2443966>.

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А. Букетова (Караганда, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56128026400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/4131549>.

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602245542>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/13675462>.

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Астана, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202195074>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/40173122>.

ПЕТР Хайек, PhD, университет Юникорн, ассоциированный профессор Департамента финансов, (Чешская Республика), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35726855800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/672404>.

ЖУМАН Жаппар, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель Казахстана, почетный академик НАН РК, директор Центра Международных прикладных исследований Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59238481900>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56658765400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/60977874>.

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189348551>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/939510>.

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56499485500>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/45951098>.

«Вестник РОО «Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: «публикация результатов новых достижений в области фундаментальных наук».

Периодичность: 6 раз в год.

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан», 2025

EDITOR-IN-CHIEF:

ABYLKASSIMOVA Alma Yesimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Center for the Development of Pedagogical Education, Head of the Department of Methods of Teaching Mathematics, Physics and Computer Science at Abai KazNPU (Almaty, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191275199>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2076124>.

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

SEMBIEVA Lyazzat Myktybekovna, Doctor of Economics, Professor of the Eurasian National University (Astana, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194226348>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38875302>.

EDITORIAL BOARD:

RICHELLE Marynowski, PhD in Education, Professor, Faculty of Education, University of Lethbridge, (Alberta, Canada), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57070452800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/16130920>.

SHISHOV Sergey Evgenievich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education, Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191518233>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/2443966>.

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Karaganda University named after E.A. Buketov (Karaganda, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56128026400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/4131549>.

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-Chief of the journal “Standards and Monitoring in Education” (Moscow, Russia), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602245542>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/13675462>.

BULATBAEVA Kulzhanat Nurymzhanovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarin (Astana, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202195074>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/40173122>.

PETR Hájek, PhD, Unicorn University, Associate Professor, Department of Finance, (Czech Republic), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35726855800>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/672404>.

JUMAN Jappar, Doctor of Economics, Professor, Honorary Academician of NAS RK, Honored Worker of Kazakhstan, Director of the Center for International Applied Research Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59238481900>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56658765400>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/60977874>.

LUKYANENKO Irina Grigorievna, Doctor of Economics, Professor, Head of Department of the National University of Kyiv-Mohyla Academy (Kyiv, Ukraine), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189348551>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/939510>.

YESIMZHANOVA Saira Rafihevna, Doctor of Economics, Professor of the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56499485500>, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/45951098>.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty).

The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *«publication of the results of new achievements in the field of fundamental sciences»*

Periodicity: 6 times a year.

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2025

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 2. Number 414 (2025), 356–373

<https://doi.org/10.32014/2025.2518-1467.931>

УДК 336.43

M.K. Amangeldinova^{1*}, B.S. Saparova¹, L.M. Shayakhmetova², 2025.

¹L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan;

²Alikhan Bokeikhan University, Semey, Kazakhstan.

E-mail: aamangeldinovaa@gmail.com

INNOVATIVE POTENTIAL OF INVESTMENT COMPANIES IN KAZAKHSTAN

Amangeldinova M.K. – 2nd year doctoral student of L.N.Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan, e-mail: aamangeldinovaa@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-5591-3638>;

Saparova B.S. – PhD, Associate Professor of the Finance Department of the L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan; e-mail: sbsfmenu@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-0881-3474>;

Shayakhmetova L.M. – PhD, Head of the Department of Postgraduate Education Alikhan Bokeikhan University, Semey, Kazakhstan, e-mail: liliya-shayahmetova@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-2731-7011>.

Abstract. The innovative potential of investment companies in Kazakhstan is an important factor in the stability of the financial market and economic development. In recent years, digital finance, green investment and venture capital have been growing rapidly in the country. Astana International Exchange (AIX) expands market opportunities through the introduction of new financial instruments. The purpose of the article is to analyze the innovative potential of investment companies in the country and make recommendations on this. Based on the main results of the study, the following conclusions can be drawn. First of all, investment companies in Kazakhstan need to urgently improve their innovative development strategy, especially in terms of expanding digital financing. Secondly, the development of green economy financing contributes to the sustainable development of the country, but additional legislative and economic measures are needed to support it. Thirdly, in order to create favorable conditions for foreign investors in the investment market of Kazakhstan, it is important to reduce administrative barriers. Finally, it is possible to increase the investment potential of the country through the introduction of innovative technologies and the development of new financial instruments. Astana International Exchange (AIX) expands market opportunities through the introduction of new financial instruments and promotes the development of innovative instruments. However, at present, the innovation potential of investment companies in Kazakhstan

is not fully realized, as insufficient legislative and economic support in the field of digital financing and green economy, as well as administrative barriers hinder the implementation of innovations. The results of the study show that state support, the development of financial technologies and the use of international experience are of great importance for increasing innovative potential.

Keywords: investment companies, financial market, innovation potential, green investment, venture capital, digital finance

М.К. Амангельдинова^{1*}, Б.С. Сапарова¹, Л.М. Шаяхметова², 2025.

¹Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан;

² Alikhan Bokeikhan University, Семей, Қазақстан.

E-mail: aamangeldinovaa@gmail.com

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ

Амангельдинова М.К. – Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің 2-курс докторанты, Астана, Қазақстан, e-mail: aamangeldinovaa@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-5591-3638>;

Сапарова Б.С. – PhD, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті «Қаржы» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, Астана, Қазақстан, e-mail: sbsfmenu@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-0881-3474>;

Шаяхметова Л.М. – PhD, Alikhan Bokeikhan University, «Бизнес және басқару» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, Семей, Қазақстан, e-mail: liliya-shayahmetova@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-2731-7011>.

Аннотация. Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуеті қаржы нарығының тұрақтылығы мен экономикалық дамудың маңызды факторы болып табылады. Соңғы жылдары елде цифрлық қаржыландыру, жасыл инвестициялар және венчурлік капитал қарқынды дамып келеді. Astana International Exchange (AIX) жаңа қаржы құралдарын енгізу арқылы нарық мүмкіндіктерін кеңейтуде.

Мақаланың мақсаты – еліміздегі инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін талдау және соған қатысты ұсыныстар енгізу болып табылады. Зерттеудің негізгі нәтижелеріне сүйене отырып, келесі қорытындылар жасауға болады. Біріншіден, Қазақстандағы инвестициялық компаниялар инновациялық даму стратегиясын жедел түрде жетілдіруі қажет, әсіресе, цифрлық қаржыландыруды кеңейту тұрғысынан. Екіншіден, жасыл экономиканы қаржыландырудың дамуы елдің тұрақты дамуына ықпал етеді, бірақ оны қолдау үшін қосымша заңнамалық және экономикалық шаралар қажет. Үшіншіден, Қазақстанның инвестициялық нарығында шетелдік инвесторлар үшін қолайлы жағдай жасау мақсатында әкімшілік кедергілерді азайту маңызды. Соңында, инновациялық технологияларды енгізу және жаңа қаржы құралдарын дамыту арқылы елдің инвестициялық әлеуетін арттыру мүмкіндігі бар. Astana International Exchange (AIX) жаңа қаржы

құралдарын енгізу арқылы нарық мүмкіндіктерін кеңейтіп, инновациялық құралдарды дамытуға ықпал етуде. Дегенмен, қазіргі уақытта Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуеті толыққанды іске қосылмай отыр, себебі цифрлық қаржыландыру және жасыл экономика саласындағы заңнамалық және экономикалық қолдаудың жеткіліксіздігі, сондай-ақ әкімшілік кедергілер инновацияларды енгізуде кедергі келтіруде. Зерттеудің нәтижелері көрсеткендей, инновациялық әлеуетті арттыру үшін мемлекеттік қолдау, қаржылық технологияларды дамыту және халықаралық тәжірибені қолдану аса маңызды.

Түйін сөздер: инвестициялық компаниялар, қаржы нарығы, инновациялық әлеует, жасыл инвестициялар, венчурлік капитал, цифрлық қаржыландыру

М.К. Амангельдинова^{1*}, Б.С. Сапарова¹, Л.М. Шаяхметова², 2025.

¹Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева,

Астана, Казахстан;

²Alikhan Bokeikhan University, Семей, Казахстан.

E-mail: aamangeldinovaa@gmail.com

ИННОВАЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ИНВЕСТИЦИОННЫХ КОМПАНИЙ В КАЗАХСТАНЕ

М.К. Амангельдинова – докторант 2 курса Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан, E-mail: aamangeldinovaa@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-5591-3638>;

Б.С. Сапарова – PhD, ассоциированный профессор кафедры «Финансы» Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан, E-mail: sbsfmenu@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-0881-3474>;

Л.М. Шаяхметова – PhD, ассоциированный профессор кафедры «Бизнес и управление» Alikhan Bokeikhan University, Семей, Казахстан, E-mail: liliya-shayahmetova@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-2731-7011>.

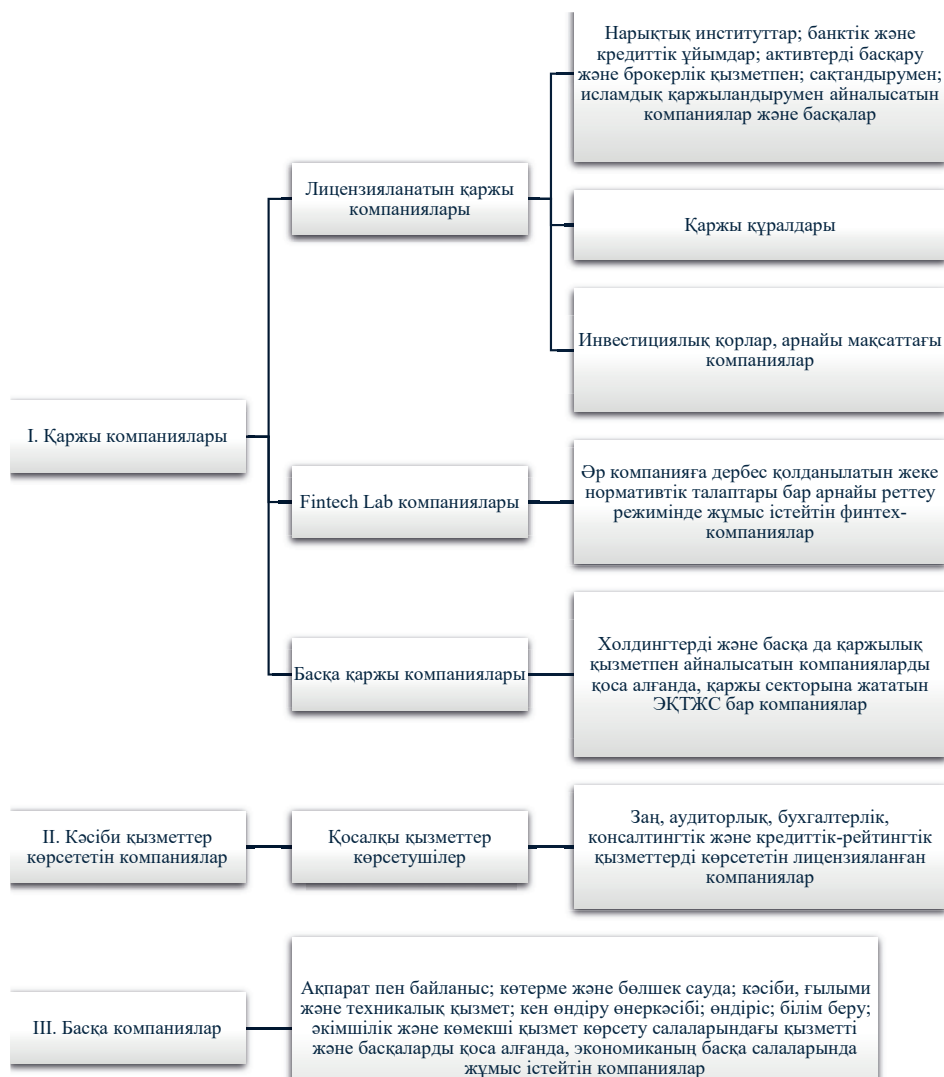
Аннотация. Инновационный потенциал инвестиционных компаний в Казахстане является важным фактором стабильности финансового рынка и экономического развития. В последние годы в стране стремительно развиваются цифровое финансирование, зеленые инвестиции и венчурный капитал. Astana International Exchange (AIX) расширяет возможности рынка путем внедрения новых финансовых инструментов. Целью статьи является анализ инновационного потенциала инвестиционных компаний страны и внесение предложений. На основании основных результатов исследования можно сделать следующие выводы. Во-первых, инвестиционным компаниям в Казахстане необходимо оперативно совершенствовать стратегию инновационного развития, особенно с точки зрения расширения цифрового финансирования. Во-вторых, развитие финансирования зеленой экономики способствует устойчивому развитию страны, но для ее поддержки необходимы

дополнительные законодательные и экономические меры. В-третьих, важно снизить административные барьеры в целях создания благоприятных условий для иностранных инвесторов на инвестиционном рынке Казахстана. Наконец, есть возможность повысить инвестиционный потенциал страны за счет внедрения инновационных технологий и развития новых финансовых инструментов. Astana International Exchange (AIX) расширяет возможности рынка и способствует развитию инновационных инструментов путем внедрения новых финансовых инструментов. Тем не менее, в настоящее время инновационный потенциал инвестиционных компаний в Казахстане не реализуется в полной мере, так как недостаточная законодательная и экономическая поддержка в сфере цифрового финансирования и зеленой экономики, а также административные барьеры препятствуют внедрению инноваций. Результаты исследования показывают, что для наращивания инновационного потенциала особенно важны государственная поддержка, развитие финансовых технологий и применение международного опыта.

Ключевые слова: инвестиционные компании, финансовый рынок, инновационный потенциал, зеленые инвестиции, венчурный капитал, цифровое финансирование.

Kіріспе. Қазақстан экономикасының тұрақты дамуы мен бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін инновацияларды енгізу және инвестициялық ортаны жақсарту басым міндеттердің бірі болып табылады. Қазіргі уақытта Қазақстан әлемдік инвестициялық нарықта өзінің тартымдылығын арттыруға бағытталған кешенді реформалар жүргізіп, экономикаға шетелдік және отандық капиталды тарту үшін қолайлы жағдай жасауда. Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2024 жылғы 16 қыркүйекте өткен «Қазақстан – Германия» бизнес-форумында атап өткеніндей, еліміз жаңа инвестициялық циклды бастап, 2029 жылға дейін 150 миллиард доллар көлемінде тікелей шетелдік инвестиция тартуды мақсат етіп отыр. Аталған міндетті іске асыруда инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін дамыту ерекше рөл атқарады.

Қазақстандық инвестициялық компаниялар экономиканың түрлі секторларында инновациялық шешімдерді енгізуге белсенді түрде ықпал етуде. Бұл үрдіс әсіресе «жасыл» экономика, жоғары технологиялар, цифрландыру, энергетика және ауыл шаруашылығы салаларында айқын көрініс табады.

1-сурет. Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық қызметінің негізгі құрамдас бөліктері

Ескерту: деректер негізінде құрастырылған

Мемлекет пен жекеменшік сектор арасындағы өзара тиімді әріптестік жаңа технологияларды енгізуді жеделдетіп, инвестициялық компаниялардың қызмет ету аясын кеңейтуге мүмкіндік беруде. Президент Тоқаев атап өткендей, Қазақстанның стратегиялық орналасуы елді өңірлік сауда, логистика және инвестиция тарту орталығына айналдыруға мүмкіндік береді. Орта дәліздің дамуы мен жаңа өндірістік қуаттарды локализациялау арқылы еліміз халықаралық нарыққа тереңірек ықпалдасып, әлемдік инвестициялық ағымдарда маңызды рөлге ие болуда.

Қазіргі таңда Қазақстан экономикасы жаһандық үрдістерге сай цифрландыру мен технологиялық жаңарулар кезеңін бастан өткеріп жатыр. Бұл үдеріс инвестициялық компаниялардың қызметіне де тікелей әсер етуде. Инвестициялық нарықтың негізгі қатысушылары ретінде олар қаржы құралдарын тиімді басқарумен қатар, жаңа технологияларды енгізу арқылы өздерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыруда. Инновациялық әлеует – бұл компанияның заманауи технологияларды қолдана отырып, өз қызметін жетілдіру, жаңа өнімдер мен қызмет түрлерін дамыту қабілеті. Қазақстандағы инвестициялық компаниялар үшін инновациялық әлеуетті дамыту мынадай бірнеше бағыттар бойынша жүзеге асуда:

- цифрлық платформалар мен құралдардың енгізілуі;

Онлайн инвестициялық сервистер, мобильді қосымшалар, robo-advisors және блокчейн технологиялары компанияларға клиенттерге ыңғайлы әрі жылдам қызмет көрсетуге мүмкіндік береді

- Big Data және жасанды интеллектіні қолдану;

Мәліметтерді терең талдау арқылы инвестициялық шешімдерді оңтайландыру және нарықтағы өзгерістерді болжау қабілеті артады.

- ESG және тұрақты инвестицияларға бетбұрыс;

Инновациялық тәсілдер арқылы қоршаған ортаға зиян келтірмейтін және әлеуметтік жауапты жобаларға қаржы бөлу артып келеді.

- стартаптар мен венчурлік жобаларға инвестиция.

Инвестициялық компаниялар өздерінің инновациялық әлеуетін стартаптармен ынтымақтастық орнату арқылы кеңейте алады.

Сонымен қатар, бұл үдерісті тежейтін кейбір кедергілер де бар: нормативтік-құқықтық базаның жеткіліксіздігі, кадрлар даярлау мәселесі және отандық нарықтың әлі де болса төмен технологиялық деңгейі.

Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін дамыту мемлекеттік саясаттың негізгі басымдықтарының бірі ретінде қарастырылуда. Бұл бағытта «Астана» халықаралық қаржы орталығы (АХҚО) айтарлықтай үлес қосып келеді. Бүгінде АХҚО – әлемдік қаржы орталықтарының озық тәжірибелерін біріктірген бірегей аймақтық хаб. Мұнда 80-нен астам елден 3000-ға жуық компания жұмыс істейді, олардың қатарында 20-дан астам неміс компаниясы бар. АХҚО-ның қолайлы құқықтық және салықтық режимдері, сондай-ақ инвесторларға ұсынылатын жеке қолдау шаралары Қазақстандағы инвестициялық климаттың жақсарғанын көрсетеді. Инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін тиімді пайдалану үшін мемлекеттік қолдаудың жалғасуы мен қолайлы бизнес-ортаны қалыптастыру маңызды. Бұл процестер ел экономикасының әртараптандырылуын жеделдетіп, Қазақстанның әлемдік инвестициялық нарықтағы орнын нығайтады.

Әдебиетке шолу

Қазақстандағы инновациялық әлеуетті зерттеген қазақстандық ғалымдар инвестициялық компаниялардың рөлін, венчурлік бизнестің дамуын және өңірлік экономиканың инновациялық белсенділігін талдады. Венчурлік бизнестің Қазақстан экономикасында тәуекелді жобаларды қаржыландырудағы

маңыздылығын атап көрсетеді (Карипова, т.б., 2023). Зерттеу еңбектерінде инновациялық компанияларды қаржылық қолдаудың механизмдері мен инвестициялық саясаттың тиімділігі қарастырылған (Орынбаева, 2017). Қазақстанда шағын және орта бизнесті дамытудағы негізгі кедергілерді, соның ішінде инновациялық қаржыландыру мен мемлекеттік қолдаудың рөлін зерттеген (Алишева, т.б., 2019). Сонымен қатар, Алматы қаласындағы кәсіпорындардың инновациялық әлеуетін бағалап, олардың инвестициялық белсенділігі мен сыртқы факторларға төзімділігін талдаған (Жумагулова, 2023). Инновациялық әлеуеттің өңірлік экономиканы дамытудағы рөлін қарастырып, аймақтардың инновациялық белсенділігін арттыру үшін инвестициялық механизмдерді жетілдіру қажеттігін атап өтті (Қожахметов, т.б., 2020). Қазақстандағы индустриялық-инновациялық даму стратегиясында исламдық қаржы құралдарының рөлі де зерттелген және исламдық қаржыландырудың инвестициялық климатқа әсерін сараптаған (Макенова, 2013). Осы зерттеулердің барлығы Қазақстан экономикасында инновациялық қаржыландыру мен инвестициялық механизмдердің кеңеюінің қажеттігін көрсетеді.

Шетелдік зерттеушілер инновациялық компаниялардың инвестициялық әлеуетін, қаржы институттарының инновациялық дамуындағы тенденцияларды және инвестицияларды тартудың жаңа әдістерін талдады. Инновациялық компаниялардың құндылығының негізгі факторларының бірі ретінде инвестициялық тартымдылықты анықтады (Plaskova, т.б., 2019). Өнеркәсіптік кәсіпорындардың инновациялық және инвестициялық әлеуетін мониторингтеу әдістерін талдады (Szabolcs, т.б., 2018). Инновациялық кәсіпкерлікті дамытуда инвестициялық белсенділікті арттырудың жолдарын ұсынды (Ergashov, 2018). Польша қор нарығында инновациялық компанияларға инвестиция салудың мүмкіндіктері мен тәуекелдерін талдады (Nawrocki, 2018). Инновациялық және инвестициялық әлеуетті басқаруда бизнестің белсенділігін арттыруға бағытталған механизмдерді қарастырды (Gonchar, 2016). Бұл зерттеулерде инновациялық дамуға инвестиция салудың маңыздылығы, инвестициялық ортаны жақсарту жолдары және қаржылық құралдардың икемділігі талданған. Ғылыми зерттеулер мен өнеркәсіптік инвестициялар арасындағы өзара байланысты, сонымен қатар зерттеулердің нәтижелері шағын бизнеске арналған инновациялық гранттар мен инвестицияларға қалай әсер ететінін анықтайды. Зерттеу ғылыми жаңалықтардың өнеркәсіптік қаржыландыруға қалай ықпал ететінін көрсетеді (Khanmohammadi, т.б., 2024). Қаржылық көрсеткіштер мен инновация арасындағы байланысты шетелдік ғалымдар Panteleimon Kruglov, Charles Shaw өз еңбектерінде 500 компанияның деректеріне сүйене отырып зерттейді. Зерттеу инновациялық белсенділік пен қаржылық көрсеткіштер арасындағы күрделі байланысты анықтайды. Инновацияға бағытталған инвестициялар компанияның нарықтағы позициясын нығайтып, бәсекеге қабілеттілігін арттырады (Kruglov, т.б., 2024). 2024 жылдың қарашасында жүргізілген зерттеу R&D және AI инвестицияларының ЖІӨ-ге оң әсерін көрсетеді. 10% R&D инвестициясының артуы ЖІӨ-нің 0,7% өсуіне алып

келеді. Бұл нәтижелер Қазақстан сияқты дамушы елдер үшін инновациялық инвестициялардың маңыздылығын көрсетеді (Gondauri, т.б., 2024). Қазақстандық және шетелдік зерттеушілердің еңбектері инновациялық әлеуетті арттыруда венчурлік қаржыландыруды дамыту, инвестициялық механизмдерді жетілдіру және цифрлық қаржы технологияларын кеңінен қолдану қажеттігін бірдей атап өтеді.

Материалдар мен негізгі әдістер

Осы зерттеу аясында Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін бағалау үшін кешенді әдістер қолданылды. Зерттеуде экономикалық талдау, салыстырмалы зерттеу, статистикалық өңдеу және сараптамалық бағалау әдістері пайдаланылды. Ақпараттық база ретінде Қазақстан Республикасы Экономика министрлігінің, Қаржы министрлігінің, Ұлттық статистика бюросының ресми деректері қолданылды. Сонымен қатар, «Астана» халықаралық қаржы орталығы (АХҚО) ұсынған талдамалық есептер мен мемлекеттік басқару органдарының жариялаған ресми мәліметтері зерттеу барысында кеңінен пайдаланылды. Жинақталған мәліметтерді жүйелеу және талдау арқылы Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық даму үрдістері мен олардың ел экономикасына тигізетін ықпалы бағаланды.

Нәтижелері

Қазіргі уақытта Қазақстанның инвестициялық нарығы айтарлықтай дамып, халықаралық стандарттарға сай жаңа технологиялар мен қаржы құралдарын белсенді түрде енгізуде. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстандағы тікелей шетелдік инвестициялар (ТШИ) көлемі 28,1 млрд долларды құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 6,3%-ға артық. Елімізде инвестиция тарту құрылымында шикізаттық емес секторлардың үлесі өсіп, олардың жалпы инвестициядағы үлесі 38,5%-ға жетті (Demucov, 2024). Сондай-ақ, венчурлік капитал нарығының дамуы да қарқын алуда: 2024 жылы қазақстандық стартаптарға салынған инвестициялардың көлемі 450 млн доллардан асты, бұл өткен жылмен салыстырғанда 25%-ға көп.

Astana International Exchange (AIX) алаңы 2024 жылы \$2,3 млрд көлемінде капитал тартуды қамтамасыз етті, ал жалпы сауда айналымы \$1,3 млрд-қа жетіп, 124%-ға өсті. Биржада тіркелген инвесторлар саны 1,9 миллионнан асты, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 26,7%-ға артық. Сонымен қатар, 68 жаңа компания өз бағалы қағаздарын орналастырып, 140 жаңа қаржы құралы биржа тізіміне енгізілді. Қазақстанның инвестициялық компаниялары қаржы технологияларын дамыту және инновациялық құралдарды енгізу бойынша белсенді жұмыс істеуде. 2024 жылы елдегі ірі инвестициялық қорлардың 67%-ы жасанды интеллект пен үлкен деректер (Big Data) технологияларын қолдану арқылы инвестициялық шешімдер қабылдайтын жүйелерді енгізді. Сондай-ақ, 2024 жылы Қазақстанда 15 жаңа венчурлік қор құрылып, олардың жалпы капитализациясы 1,2 млрд долларды құрады.

2024 жылы Қазақстанда жасыл облигациялар нарығының көлемі \$500 млн-нан асты. Gamma-T SPC Limited компаниясы Қазақстанның алғашқы исламдық сукук облигацияларын шығарды. Сонымен қатар, PlanDeM ком-

паниясы Қырғызстандағы алғашқы «жасыл» облигацияларды АІХ арқылы орналастырып, \$50 млн көлемінде инвестиция тартты. Қазақстанның инвестициялық компаниялары қаржы технологияларын дамыту және инновациялық құралдарды енгізу бойынша белсенді жұмыс істеуде. 2024 жылы елдегі ірі инвестициялық қорлардың 67%-ы жасанды интеллект пен үлкен деректер (Big Data) технологияларын қолдану арқылы инвестициялық шешімдер қабылдайтын жүйелерді енгізді. Сондай-ақ, 2024 жылы Қазақстанда 15 жаңа венчурлік қор құрылып, олардың жалпы капитализациясы 1,2 млрд долларды құрады.

2024 жылы Қазақстанда жасыл облигациялар нарығының көлемі \$500 млн-нан асты. Gamma-T SPC Limited компаниясы Қазақстанның алғашқы исламдық сукук облигацияларын шығарды. Сонымен қатар, PlanDeM компаниясы Қырғызстандағы алғашқы «жасыл» облигацияларды АІХ арқылы орналастырып, \$50 млн көлемінде инвестиция тартты.

Кесте 1. Қазақстандағы инвестициялық бағыттар және олардың сипаттамалары

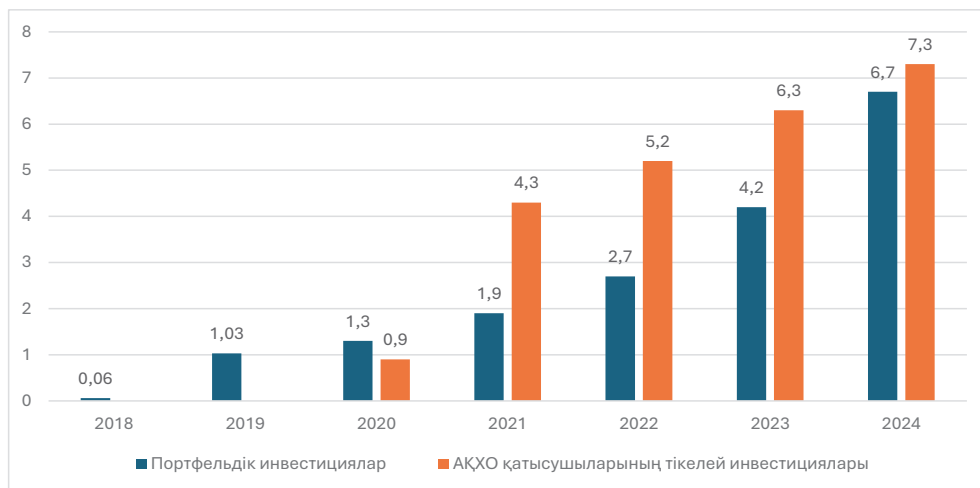
Бағыттар	Сипаттама
Мұнай-газ секторы	Қазақстанның негізгі экономикалық драйвері. Ірі мұнай-газ кен орындары – Қашаған, Теңіз, Қарашығанак. Шетелдік және отандық инвесторлар тартылған, мысалы, CNPC, Chevron, ExxonMobil, ҚазМұнайГаз .
Кен өндіру өнеркәсібі	Түсті және сирек металдарды өндіру. Қазақстан әлемдік нарықта уран, мыс, алтын өндірісі бойынша жетекші орындардың бірін иеленеді. Негізгі компаниялар – KazMinerals, Rio Tinto, ERG, Қазатомөнеркәсіп .
Ауыл шаруашылығы	Агроөнеркәсіп кешені экспорттық әлеуеті жоғары сала. Қазақстан – астық экспорттаушы елдердің бірі. Ірі аграрлық компаниялар – KazAgro, Qazaq Agro, Green Land Alatau .
Инфра-құрылым және құрылыс	Жол құрылысы, тұрғын үй және өндірістік инфрақұрылымның дамуы. Үлкен Алматы айналма жолы (БАКАД), «Нұрлы жол» бағдарламасы аясында BI Group, Bazis-A, Samruk-Kazyna Construction жобаларды жүзеге асыруда.
Ақпараттық технологиялар (IT)	Цифрлық экономиканың дамуы мен IT-сектордың кеңеюі. Kaspi.kz, Chocofamily, Yandex G сияқты технологиялық стартаптар мен электрондық коммерция компаниялары нарықта белсенді.
Жасыл энергетика	Экологиялық таза энергия көздерін дамыту. Қазақстанда 2030 жылға дейін жанартылатын энергия үлесін 15%-ға жеткізу жоспары бар. Жетекші компаниялар – Total Eren, Masdar, Qazaq Green, Samruk-Energy .
Көлік және логистика	Қазақстанның транзиттік әлеуетін пайдалану мақсатында теміржол, әуе және автомобиль тасымалдарына инвестициялар тартылуда. Негізгі ойыншылар – KTZ (Қазақстан темір жолы), Alstom, DP World .
Қаржы және сақтандыру	Қаржы нарығының тұрақтылығы сақтандыру, банктік және инвестициялық қызметтердің дамуына ықпал етеді. Halyk Bank, Freedom Finance, Forte-Bank, Jusan Bank цифрлық банкингке белсенді түрде инвестиция салуда.
Туризм және көзмет қорсету	Табиғи және мәдени мұраны пайдалана отырып, туристік инфрақұрылым жақсартылып жатыр. Танымал жобалар – «Шымбұлақ» тау-шаңғы курорты, «Бурабай» ұлттық паркі, «ЭКСПО-2017» кешені.
Машина жасау және өнеркәсіп	Өндірістік сектордың диверсификациясы шеңберінде жаңа жобалар іске асырылуда. Қазақстанда автокөлік жасау қарқынды дамуда, оның ішінде Hyundai Trans Kazakhstan, ҚазАвтоПром, General Electric зауыттары жұмыс істейді.
Ескерту: авторлармен құрастырылған	

Қазақстан үкіметі инвестициялық ахуалды жақсарту мақсатында бірқатар реформаларды жүзеге асырды. 2024 жылы «Инвестициялар туралы» заңға енгізілген өзгерістерге сәйкес, инвесторлар үшін жаңа салықтық жеңілдіктер мен әкімшілік кедергілерді азайтуға бағытталған механизмдер қабылданды. Соның нәтижесінде, Қазақстан Doing Business индексінде 25-орынға көтеріліп, инвестициялық тартымдылық деңгейі бойынша Орталық Азияда көшбасшы атанды.

2024 жылы венчурлік капитал тарту мақсатында «Венчурлік инвестициялар туралы» заңға өзгерістер енгізіліп, инвестицияларды қорғау тетіктері күшейтілді. Бұл стартаптарға қаржылық қолжетімділікті арттырып, венчурлік инвестиция көлемінің 30%-ға өсуіне ықпал етті.

2024 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстандағы цифрлық инвестициялық платформалар арқылы жасалған келісімдер саны 2,1 млн-ға жетті. Сонымен қатар, электронды брокерлік қызметтерді пайдаланатын инвесторлар саны 1,3 млн адамды құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 34%-ға артық.

Қазақстанның инвестициялық компаниялары инновациялық әлеуетін белсенді түрде арттыруда. Жаңа қаржы құралдарын енгізу, цифрлық технологияларды пайдалану және венчурлік инвестицияларды дамыту еліміздің капитал нарығының тұрақты өсуіне ықпал етуде. 2024 жылы инвестициялық белсенділіктің артуы, капитал тартудың жаңа механизмдерінің енгізілуі және қор нарығының дамуы Қазақстанның инвестициялық тартымдылығын одан әрі нығайтуға мүмкіндік берді.

2-сурет. «Астана» халықаралық қаржы орталығы экожүйесі арқылы тартылған инвестициялар, млрд доллар

Ескерту: деректер негізінде құрастырылған

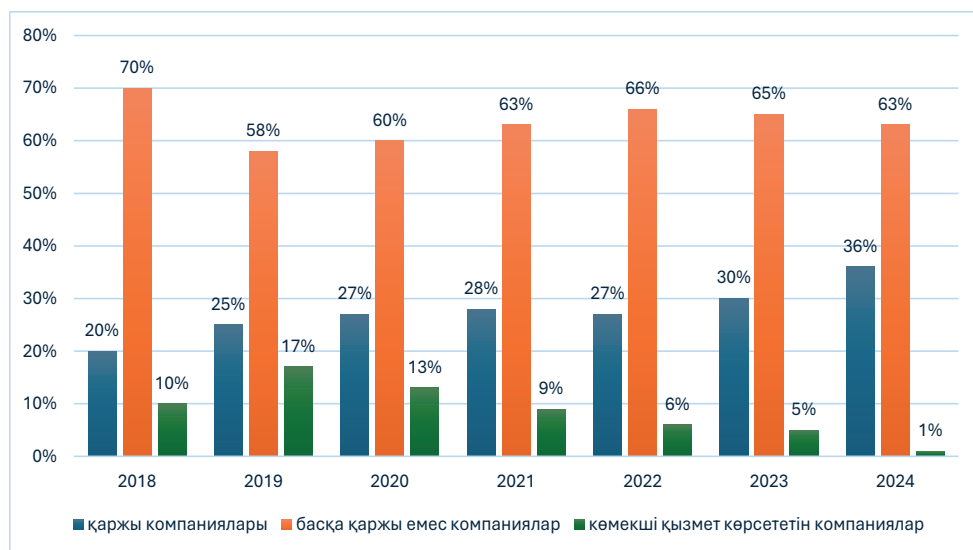
2023 жылы АХҚО экожүйесі арқылы тартылған инвестициялар мен қаржы нарығындағы өзгерістер айтарлықтай серпін алды. АІХ мүшелері қатарына қазақстандық және еуропалық 14 брокер мен кастодиан қосылып, биржадағы

сауда көлемі 2022 жылғы \$173 млн-мен салыстырғанда үш есеге өсіп, \$510 млн жетті. Бұл өсім шетелдік инвесторлардың белсенділігімен байланысты, себебі қараша айында сауда-саттықтың 61%-ын олар жүзеге асырды. Polymetal International компаниясының АХҚО юрисдикциясына көшуі Қазақстанның капитал нарығын жаһандық деңгейде нығайтуға ықпал етті, ал АІХ депозитарийіне ірі халықаралық кастодиан банктердің қолжетімділігі артты. Сонымен қатар, активтерді басқару нарығының көлемі 82%-ға өсіп, \$1 млрд-қа жетті, ал тіркелген инвестициялық қорлар саны 20-дан 37-ге дейін артты. АХҚО криптобиржалары мен қазақстандық банктер арасындағы пилоттық жоба аясында транзакциялар көлемі \$220 млн құрап, 2022 жылмен салыстырғанда 104 есеге артты. Краудфандингтік платформалар арқылы 300-ден астам жоба қаржыландырылып, жалпы сомасы \$35 млн-нан асты. Құқықтық салада АХҚО соты мен Халықаралық төрелік орталығы (ХТО) 736 істі қарады, ал халықаралық серіктестік бойынша 9 елмен келісім жасалып, ынтымақтастық туралы келісімдердің жалпы саны 53-ке жетті.

AIX (Astana International Exchange) ресми сауданы бастауынан бастап, 4,6 миллиард АҚШ доллары көлемінде портфельді инвестициялар тартты, оның ішінде 365 миллион АҚШ доллары акционерлік капиталдан және 4,2 миллиард АҚШ доллары қарыз капиталымен толықты. Портфельді инвестициялар көлемі мемлекеттік және жеке секторлардағы қарыздық бағалы қағаздар ұсынысының артуымен, сондай-ақ Қазақстанның ірі компанияларының IPO мен SPO нәтижесінде өсті. Мысалы, «Қазатомпром», «ҚазМұнайГаз» және Kaspi.kz сияқты технологиялық алыптардың үлесі зор болды.

Сонымен қатар, АХҚО қатысушыларының 6,3 миллиард АҚШ доллар көлеміндегі инвестициялары негізінен инвестициялық қорлардан және Қытайдың даму институттарынан, мысалы, China Construction Bank және China Development Bank сияқты ұйымдардан келді. Бұл көрсеткіштер Қазақстанның қаржы нарығының халықаралық деңгейде тартымдылығын арттырып, шетелдік инвестициялардың келуіне ықпал етті.

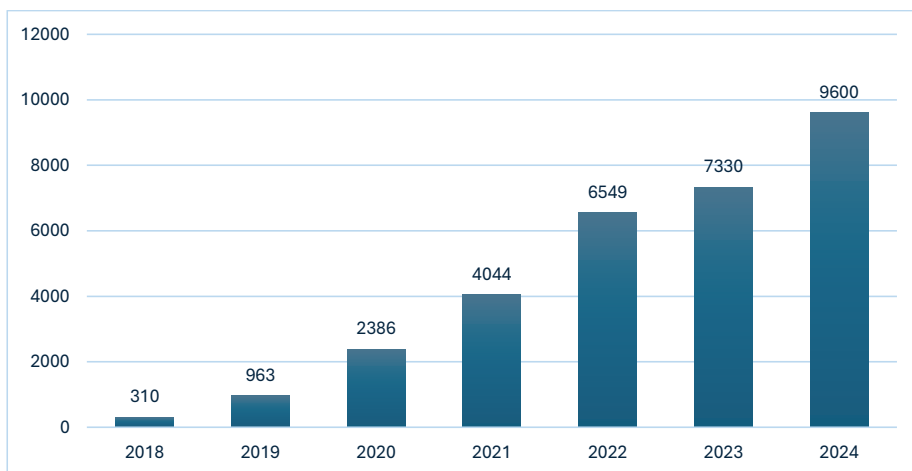
2023 жылы АХҚО рекордтық 657 жаңа компанияны тіркеді, оның ішінде халықаралық танымал инвестициялық компаниялар, қаржы ұйымдары мен банктер де бар. Бұл компаниялардың АХҚО-ны таңдау себебі оның аймақтағы стратегиялық орналасуы мен бірегей артықшылықтарымен байланысты. Нәтижесінде жалпы қатысушылар саны 2 395 компанияға жетті. Қатысушылардың әртүрлілігі орталықтың әлемдік тартымдылығын және оның қаржы орталығы ретінде маңызды рөлін көрсетеді (Сурет 3).

3-сурет. «Астана» халықаралық қаржы қатысушылары
Ескерту: деректер негізінде құрастырылған

Қатысушылардың жалпы санының 30%-ын қаржы компаниялары құраса, 5%-ы кәсіби қызмет көрсетушілер, ал қалған 65%-ы «басқа да қаржы емес компаниялар» санатына жатады. Бұл көрсеткіштер АХҚО-ның Қазақстан мен Орталық Азиядағы қаржы нарығының хабына айналуында маңызды рөл атқаратынын дәлелдейді. Бұл тәжірибе мен жетістіктер Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетінің дамуында үлкен рөл атқаратынын көрсетеді. Қазақстанның қаржы нарығында халықаралық қаржы институттары мен компаниялар үшін қолайлы жағдайлар жасау, сондай-ақ цифрлық және жасыл инвестицияларды дамыту бойынша қосымша шаралар қабылдау қажет.

АХҚО қатысушылары жергілікті кадрларды дамытуға тұрақты қолдау көрсетеді – 2023 жылы олар 780-ден астам жаңа жұмыс орнын ашты, ал жалпы саны АХҚО құрылған сәттен бастап 7 330-ға жетті. Осы мамандардың 36%-ы ақпарат және коммуникациялар саласында жұмыс істейді, бұл АХҚО-ның негізгі салаларда өсім мен инновацияларға қолдау көрсетуге деген ұмтылысын көрсетеді (Сурет 4).

4-сурет. Құрылған жұмыс орындары
Ескерту: деректер негізінде құрастырылған

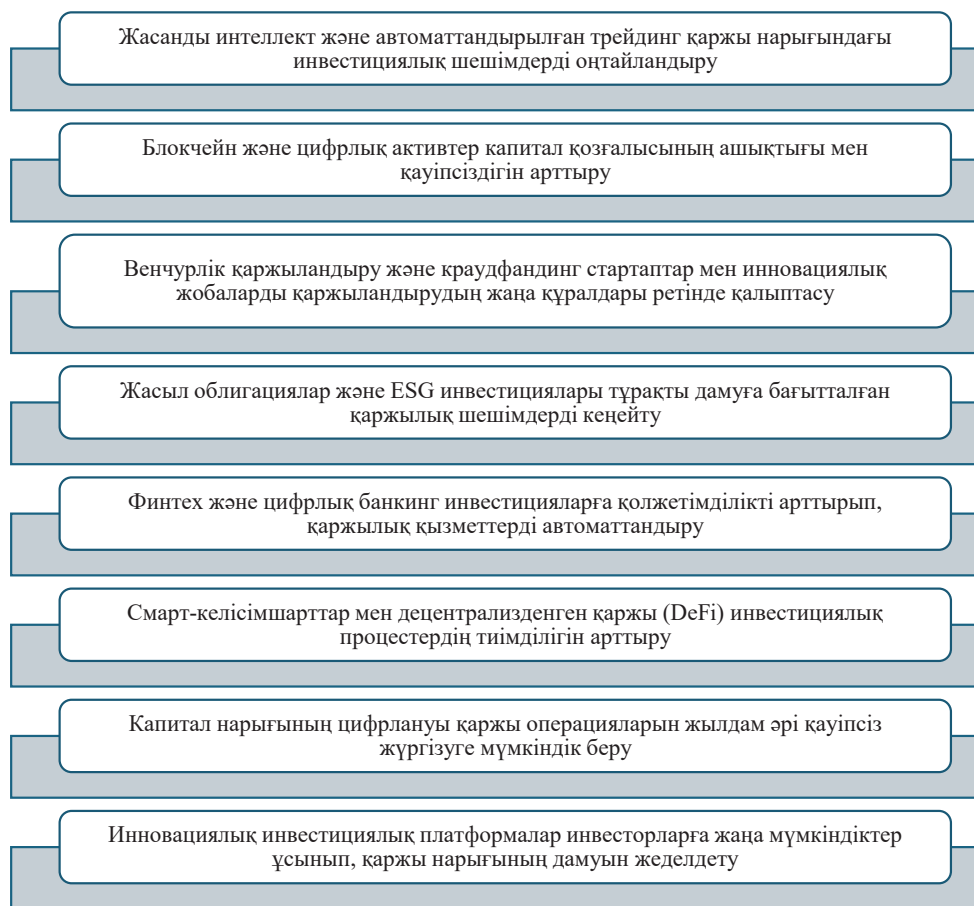
Қазақстанда инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетінің белсенді дамып келе жатқаны байқалады, алайда осы процесте бірқатар кемшіліктер де бар, әсіресе цифрлық шешімдер мен жаңа технологияларды қолдану тұрғысынан. Қазіргі уақытта көптеген компаниялар цифрлық құралдар мен әдістерді енгізуде қиындықтарға тап болуда, бұл олардың нарықтағы бәсекеге қабілеттілігін елеулі түрде арттыра алатын болатын. Шетелдік компаниялардың тәжірибесі аз қолданылып, халықаралық озық тәжірибелерді енгізуге жеткілікті көңіл бөлінбейді. Осыған байланысты, Қазақстанның инвестициялық компанияларының инновациялық әлеуетін тиімді дамыту үшін жетекші елдердің табысты компанияларының тәжірибесін және практикаларын пайдалану қажет.

Халықаралық тәжірибе көрсеткендей, дамыған елдер цифрлық шешімдерді белсенді түрде енгізіп, блокчейн, жасанды интеллект, үлкен деректер сияқты инновациялық қаржы технологияларын инвестициялық компаниялардың жұмысын тиімді ету үшін қолдануда. Мысалы, қаржы инфрақұрылымы дамыған елдерде, АҚШ, Ұлыбритания және Сингапур сияқты мемлекеттерде цифрлық технологиялар икемді және жылдам инвестициялық платформаларды құрудың негізі болып табылады, бұл үлкен көлемде инвестициялар тартуға және нарықтың жалпы динамикасын жақсартуға мүмкіндік берді. Бұл тек шешім қабылдау процесін жылдамдатуға ғана емес, деректерді дәлірек талдау және болашақтағы үрдістерді болжау арқылы инвестицияларға байланысты тәуекелдерді азайтуға да мүмкіндік береді.

Қазақстанға шетелдік көшбасшылардың тәжірибесін белсенді түрде пайдалану, цифрлық құралдарды әзірлеу және инновациялық жобаларды қолдауға арналған қаржылық заңнаманы жетілдіру қажет. Халықаралық тәжірибені инвестициялық платформалар мен стартаптарды құруда қолдану

маңызды, бұл венчурлік капитал мен цифрлық қаржы секторын дамытуға ықпал етеді (Турханова, т.б., 2020). Бұл, өз кезегінде, шетелдік инвесторларды тартуға және Қазақстанның әлемдік қаржы нарықтарындағы позициясын нығайтуға көмектеседі.

Қазақстандағы инновациялық инвестициялық әлеует қаржы нарығындағы жаңа технологиялар мен цифрлық шешімдерді енгізу арқылы қарқынды дамып келеді (Сурет 5):

5-сурет. Қазақстандағы инновациялық инвестициялық әлеует қаржы нарығындағы жаңа технологиялар мен цифрлық шешімдерді енгізу
Ескерту: авторлармен құрастырылған

Талқылау

Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін дамытуда бірқатар маңызды мәселелер бар. Біріншіден, венчурлік қаржыландырудың жеткіліксіз дамуы инновациялық стартаптар мен технологиялық компаниялардың өсуіне кедергі келтіреді. Венчурлік қорлардың саны шектеулі

болғандықтан, жоғары тәуекелді жобаларға қаржы тарту қиынға соғады. Бұл әсіресе IT-саласы, биотехнология, жасыл энергетика және жасанды интеллектке негізделген жобалар үшін өзекті мәселе. Инвесторлардың консервативті ұстанымы мен венчурлік қаржыландыру нарығының дамымағандығы Қазақстандағы инновациялық экожүйенің әлеуетін толық ашуға мүмкіндік бермей отыр.

Екіншіден, инвестициялық инфрақұрылымның әлсіздігі де негізгі проблемалардың бірі болып табылады. Қазіргі уақытта қаржы институттары инновациялық жобаларды қаржыландыруға арналған икемді механизмдерді жеткілікті түрде ұсынбайды. Банктер көбінесе төмен тәуекелді, кепілмен қамтамасыз етілген жобаларға қаржы бөлуге басымдық береді, ал инновациялық кәсіпорындар үшін ұзақ мерзімді несиелер мен инвестициялық гранттарға қолжетімділік шектеулі (Медуханова, 2024). Сонымен қатар, халықаралық инвесторлармен өзара ықпалдастықтың әлсіздігі де инновациялық инвестициялардың жеткіліксіз деңгейде болуына әсер етеді. Қазақстанның қаржы нарығы әлі де болса әлемдік инвестициялық экожүйемен толықтай ықпалдаспағандықтан, шетелдік капитал ағынының динамикасы айтарлықтай баяу.

Үшіншіден, құқықтық және реттеуші кедергілер инновациялық компаниялардың дамуына тосқауыл болып отыр. Инвестициялық органы қолдау үшін салықтық жеңілдіктер мен құқықтық ынталандыру шараларының жетілдірілмеуі инновациялық бизнестің дамуын тежейді. Инвесторлар үшін заңнамалық тұрақсыздық, бюрократиялық кедергілер және ұзақ рәсімдер маңызды мәселелердің бірі болып қала береді. Жасыл қаржыландырудың жеткіліксіз деңгейде болуы да инвестиция тартуға ықпал ететін факторлардың бірі. Қазақстанда ESG стандарттарына негізделген қаржыландыру механизмдері енді ғана дамып келе жатқандықтан, тұрақты инвестициялық жобалар үшін қажетті қаражат жеткіліксіз. Сонымен қатар, цифрлық қаржы технологияларын енгізудің баяулығы инвестициялық процестердің тиімділігі мен ашықтығын төмендетеді. Смарт-келісімшарттар, блокчейн және автоматтандырылған инвестициялық шешімдер қаржы нарығында кеңінен қолданылмай отыр.

Инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуетін күшейту үшін келесі ұсыныстарды жүзеге асыру маңызды:

1. Мемлекеттік қолдауды кеңейту. Инновациялық жобаларды іске асыратын инвестициялық компанияларға салықтық жеңілдіктер беру, субсидиялар бөлу, немесе гранттық бағдарламалар ашу.

2. Инновациялық хабтар мен акселераторлар құру. Стартаптармен әріптестік орнатуға мүмкіндік беретін орта қалыптастырып, венчурлік капиталдың дамуына жол ашу.

3. Кадрларды даярлау және қайта оқыту. Қаржы және технология салаларын біріктіретін мамандар даярлайтын бағдарламаларды дамыту.

4. Қаржылық және цифрлық сауаттылықты арттыру. Халықтың инвестициялық құралдарға деген сенімін арттырып, жаңа технологияларға бейімделуін жеңілдету.

5. Тұрақты инвестицияларға басымдық беру. ESG қағидаларына сай жобаларға инвестиция бағыттау арқылы халықаралық стандарттарға бейімделу.

Қорытынды

Қазақстандағы инвестициялық компаниялардың инновациялық әлеуеті қаржы нарығының тиімді дамуына және экономиканың әртараптандырылуына елеулі үлес қоса алады. Инновациялық жобаларды қаржыландыру механизмдерін жетілдіру, құқықтық реттеуді оңтайландыру және халықаралық инвесторлармен өзара әрекеттестікті күшейту арқылы бұл әлеуетті толық ашуға болады. Ең алдымен, венчурлік қаржыландыру нарығын дамыту үшін қолайлы жағдай жасау маңызды. Мемлекет тарапынан венчурлік қорларды ынталандыру, салықтық жеңілдіктер енгізу және стартаптар үшін гранттық қолдауды арттыру арқылы инновациялық бизнесті қаржылай қолдаудың жаңа құралдарын қалыптастыру қажет.

Сонымен қатар, жасыл қаржыландыруды дамыту тұрақты инвестицияларды кеңейтуге мүмкіндік береді. ESG стандарттарын енгізу, жасыл облигациялар нарығын кеңейту және халықаралық тұрақты инвестициялық қорлармен серіктестік орнату Қазақстан экономикасының экологиялық жауапкершілігін арттырады. Цифрлық қаржы құралдарын кеңінен енгізу инвестициялық процестердің ашықтығын арттырып, инвесторлардың қаржы нарығына деген сенімін күшейтеді. Блокчейн технологияларын қолдану, смарт-келісім-шарттарды енгізу және автоматтандырылған инвестициялық платформаларды дамыту арқылы Қазақстан қаржы нарығының инновациялық әлеуетін толық пайдалана алады.

Қорытындылай келе, Қазақстанның инвестициялық секторының инновациялық әлеуетін толық ашу үшін цифрлық қаржы технологияларын дамыту, халықаралық тәжірибені пайдалану, құқықтық базаны жетілдіру және венчурлік қаржыландыруды кеңейту қажет. Бұл шаралар елдің қаржы нарығын бәсекеге қабілетті етіп қана қоймай, Қазақстанды аймақтағы инновациялық инвестициялық орталықтардың біріне айналдыруға мүмкіндік береді.

Әдебиеттер

Карипова А.М., Тулепова Ж.Р. (2023). Қазақстанда венчурлық бизнесті дамыту жолдары. Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігі, М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, 41 б.

Plaskova N.S. (2019). Assessment of the investment attractiveness of innovative companies using the scenario method. Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference, 7766-7773 бб.

Ergashov I. (2018). Increasing innovation potential and investment activity in the development of effective entrepreneurship. Economic Archive, 4 б.

Nawrocki T. L. (2018). Opportunities and threats associated with an investment in shares of innovative companies. Evidence from Polish capital market. Oeconomia Copernicana, 225-244 бб.

Орынбаева П. (2017). Қазақстан Республикасында венчурлық бизнестің даму мәселелері. Издаётся Университетом Международного Бизнеса, 105 б.

Алишева Ж. К. (2019). Экономика ғылымдары Қазақстандағы шағын және орта бизнесті дамыту: проблемалар мен перспективалар. Вестник Казахско-Русского международного университета, 37 б.

Турханова А., Гусманова Ә. (2022) Қазақстанның елдік имиджінің даму факторы ретіндегі инновациялық стартап мен бизнес жобаларының рөлін талдау. Қоғам және дәуір, 76 б.

Kulanov A. (2020). Investment climate and its influence on the development of entrepreneurship: practice of the Republic of Kazakhstan. Entrepreneurship and Sustainability Issues, 421 б.

Zhussipova E. E. (2023). The scientific and innovative world of Kazakhstan. International Journal of Business Information Systems, 170-186 бб.

Bayadilova B. (2020). The effectiveness of innovative infrastructure: Quality innovation prosperity, 69-87 бб. (in English)

Demeuov N., Issayeva A., Yesdauletova A. (2024). Investment policy of the republic of Kazakhstan: Main directions and development trends. Applied Econometrics and International Development, 19-36 бб.

Медуханова Л.А. (2024). Современное состояние финансовой системы Казахстана: теоретические и практические аспекты. Вестник университета «Туран», 152-165 бб.

Panteleimon K., Charles Sh. (2024). Financial Performance and Innovation: Evidence From USA, 199 б.

Gondauri D., Mikautadze E. (2024). Impact of R&D and AI Investments on Economic Growth and Credit Rating 24 б.

Khanmohammadi R. (2024). The Influence of Biomedical Research on Future Business Funding, 20 б.

[Электронды ресурстар]

Қазақстан Республикасы статистика агенттігі, <https://stat.gov.kz/>

«Астана» халықаралық қаржы орталығы (АХҚО) ресми парақшасы, <https://aifc.kz/kz/>

References

Karipova A.M., Tulepova Zh. R. (2023). Qazaqstanda venchurlyq biznesti damytu joldary [Ways to develop venture business in Kazakhstan]. Qazaqstan Respublikasy Bılm және Ğylym ministrlyǵı, M. Qozybaev atyndaǵy Soltústik Qazaqstan memleketтік universiteti, 41 p. (in Kazakh)

Plaskova N.S. (2019). Assessment of the investment attractiveness of innovative companies using the scenario method. Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference, - P. 7766-7773. (in English)

Ergashov I. (2018). Increasing innovation potential and investment activity in the development of effective entrepreneurship. Economic Archive, 4 p. (in English)

Nawrocki T. L. (2018). Opportunities and threats associated with an investment in shares of innovative companies. Evidence from Polish capital market. Oeconomia Copernicana, - P. 225-244. (in English)

Orynbaeva P. (2017). Qazaqstan Respublikasynda venchurlyq biznestiñ damu мәseleleri [Problems of venture business development in the Republic of Kazakhstan]. Ыздаetsя Universitetom Mejdunarodnogo Biznesa, 105 p. (in Kazakh)

Alisheva Zh. K. (2019). Ekonomika ğylymdary Qazaqstandaǵy saǵyn және orta biznesti damytu: problemalar men perspektivalar [Economic Sciences development of small and medium-sized businesses in Kazakhstan: problems and prospects]. Vestnik Kazahsko-Ruskogo mejdunarodnogo universiteta, 37 p. (in Kazakh)

Turkhanova A., Gusmanova A. (2022) Qazaqstannyñ eldik imijiniñ damu faktory retindegi innovasiyalıq startap men biznes jobalarynyñ rölın taldaı [Analysis of the role of innovative start-ups and business projects as a factor in the development of the country's image of Kazakhstan]. Qoǵam және дәuir, 76 p. (in Kazakh)

Kulanov A. (2020). Investment climate and its influence on the development of entrepreneurship: practice of the Republic of Kazakhstan. Entrepreneurship and Sustainability Issues, 421 p. (in English)

Zhussipova E.E. (2023). The scientific and innovative world of Kazakhstan. International Journal of Business Information Systems, - P. 170-186. (in English)

Bayadilova B. (2020). The effectiveness of innovative infrastructure: quality innovation prosperity, –P. 69-87. (in English)

Demeuov N., Issayeva A., Yesdauletova A. (2024). Investment policy of the republic of Kazakhstan: Main directions and development trends. *Applied Econometrics and International Development*, - P. 19-36. (in English)

Medukhanova L.A. (2024). Sovremennoe sostoianie finansovoi sistemy Kazakhstana: teoreticheskie i prakticheskie aspekty [The current state of Kazakhstan's financial system: theoretical and practical aspects]. *Vestnik universiteta «Turan»*, - P. 152-165. (in Russian)

Panteleimon K., Charles Sh. (2024). Financial Performance and Innovation: Evidence From USA, 199 p. (in English)

Gondauri D., Mikautadze E. (2024). Impact of R&D and AI Investments on Economic Growth and Credit Rating 24 p. (in English)

Khanmohammadi R. (2024). The Influence of Biomedical Research on Future Business Funding, 20 p. (in English)

[Electronic resources]

Statistics agency of the Republic of Kazakhstan [Statistics agency of the Republic of Kazakhstan], <https://stat.gov.kz/> (in Kazakh)

Astana International Financial Center (AIFC) [Official page of the Astana International Financial Center (AIFC)], <https://aifc.kz/kz/> (in Kazakh)

CONTENTS

PEDAGOGY

A.M. Abdykhalykova, Zh.B. Beisembayeva, A.N. Nurzhanova THE ROLE OF DIGITAL AUTHENTIC TEXTS IN COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING (CLT).....	5
G.K. Atabaeva, F.K. Atabayeva, A.A. Seksembayeva USING MIND MAP TECHNOLOGY IN FORMING COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS.....	20
G. Autova, M. Kusherbaeva, Sh. Zhussipbekova IDENTIFICATION OF SOME THEORETICAL CONTRADICTIONS IN THE CHAPTERS "PHYSICS OF THE ATOM AND THE ATOMIC NUCLEUS".....	33
A. Akhanova, G. Ormanova, Sh. Ramankulov THE STEAM CLIL PROJECT IN EDUCATION: AN EXAMPLE OF TRAINING STUDENTS IN ENGINEERING AND TECHNICAL FIELDS.....	50
B. Ayapova, A. Alimbekova, A. Bulshekbayeva GAMIFICATION IN THE DEVELOPMENT OF LEADERSHIP SKILLS IN OLDER PRESCHOOLERS.....	63
B. Baimukhambetova, A. Mombek, G. Avgustkhanova STRUCTURAL ANALYSIS OF THE IMPLEMENTATION OF DUAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATION INSTITUTION.....	79
Zh.N. Bekbolat, A.B. Zholmakhanova, Seyfullah Yildirim THE PEDAGOGICAL SIGNIFICANCE OF M. SHOKAI'S LETTERS.....	95
B.B. Bexultan, Zh.M. Zhaxsibayeva EVALUATION OF THE USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN A SCHOOL CHEMISTRY COURSE.....	108
A.K. Davletova, N.N. Orazova, Y.T. Assan ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION.....	122
T.A. Daniyarov, B.O. Yermakhanov, M.S. Issayev EFFECTIVENESS OF USING INFORMATION AND DIGITAL TECHNOLOGIES IN TEACHING HISTORY: ANALYSIS OF SURVEY RESULTS.....	138

S. Kaldygozova, M. Shakenova, M. Jilkishiyeva APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE SYSTEM OF MONITORING AND MANAGEMENT OF EDUCATION QUALITY IN KAZAKHSTAN.....	152
M. Knol, D. Shalbayeva, G. Sheripova STRATEGIES FOR OVERCOMING INTERLANGUAGE INTERFERENCE IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING WITHIN KASAKHSTAN'S TRILINGUAL EDUCATION FRAMEWORK.....	174
M. Kozha, T. Apendiyev, E. Satov USING TURKIC-MUSLIM SOURCES IN EDUCATIONAL PROGRAMS.....	188
G.T. Kurbankulova, A.S. Stambekova METHODOLOGICAL FOUNDATIONS AND PRINCIPLES OF PREPARING FUTURE PRIMARY EDUCATION TEACHERS TO FOSTER STUDENTS' NATIONAL VALUES.....	208
A.E. Mukhametkairov, G.S. Ayapbergenova, S.K. Abildina GAMIFICATION AS ONE OF THE WAYS TO DEVELOP SOFT SKILLS OF HIGH SCHOOL STUDENTS.....	225
B. Orazov, G. Issayeva, S. Slamzhanova FORMATION OF STUDENTS' EXPERIMENTAL SKILLS IN TEACHING PHYSICS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	240
T.O. Orynbasar, A.B. Amirbekova TEACHING METHODS IN FIGURATIVE LINGUISTICS: STRATEGIES AND APPROACHES.....	254
P.Zh. Parmankulova, M.N. Syzdyk, M.A. Dzhanzakova STRUCTURAL MODEL OF TRAINING OF FUTURE TEACHERS FOR INCLUSIVE LEARNING.....	271
I.T. Salgozha, G.B. Kamalova, A.Zh. Nurbekova THE IMPACT OF THE EDUSCRUM METHOD ON THE DEVELOPMENT OF FLEXIBLE SKILLS IN FUTURE COMPUTER SCIENCE TEACHERS.....	288
A.A. Tautenbayeva, B.T. Abykanova, G. Kochshanova THE ROLE OF "SOFT SKILLS" IN EMPLOYMENT OF GRADUATES: ANALYSIS OF EMPLOYER NEEDS AND REQUIREMENTS.....	309

ECONOMICS

S.T. Abildaev, G.K. Amirova, I. Suleimenova

EXPORT ORGANIZATIONS AND ASSESSMENT OF AGRICULTURAL
PRODUCTS OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....329

M. Akbalik, Kiymet Caliyurt

EFFECTS OF AUDITING ON COMPANY PERFORMANCE AND
SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....340

M.K. Amangeldinova, B.S. Saparova, L.M. Shayakhmetova

INNOVATIVE POTENTIAL OF INVESTMENT COMPANIES
IN KAZAKHSTAN.....356

Z.A. Arynova

BALANCED MODEL OF EDUCATION-BUSINESS INTERACTION IN
THE CONTEXT OF KAZAKHSTAN'S ECONOMIC DIGITALIZATION:
CHALLENGES AND IMPLEMENTATION PATHWAYS.....374

A. Belgibayev, G. Akimbekova, S.E. Yepanchintseva

GROUPING OF KAZAKHSTAN REGIONS BY LEVEL OF INVESTMENT
DEVELOPMENT.....390

Z. Zhantassova, M. Beisenova, A.Yessenova

INFORMATION TRANSFORMATION OF LOGISTICS
IN KAZAKHSTAN.....405

J. Juman, A.V. Khamzayeva, Du Bingham

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE GAS MARKET IN KAZAKHSTAN
AND RUSSIA.....418

A.B. Iskakova, G.D. Amanova, G. A. Rakhimzhanova

ANALYSIS OF INTERNATIONAL EXPERIENCE IN PROVIDING
SOCIAL GUARANTEES TO EMPLOYEES.....438

G. Kalkabayeva, A. Kurmanalina, A. Atabayeva

IMPACT OF KEY FACTORS ON INVESTMENT INFLOWS INTO
KAZAKHSTAN'S ECONOMY: A SOCIOLOGICAL SURVEY
APPROACH.....453

O.Y. Kogut, V.S. Karzanova, O.V. Kobzareva

CURRENT TRENDS IN DIGITALIZATION OF PUBLIC DEBT AUDIT
IN ORDER TO IMPROVE MANAGEMENT EFFICIENCY.....467

A.A. Kuanaliyev

COMPARATIVE ANALYSIS OF INTERNATIONAL EXPERIENCE AND
ECONOMIC EFFECTS OF INTRODUCING DIGITAL TECHNOLOGIES
IN THE FIGHT AGAINST CORRUPTION IN KAZAKHSTAN.....477

Zh.N. Kusmoldayeva, Zh. Zh.Belgibayeva, O.A. Abraliyev

DEMOGRAPHIC SITUATION IN RURAL AREAS OF KAZAKHSTAN
N MODERN CONDITIONS.....490

Y.Y. Mubarakov, I.V. Bordiyanu, M.U. Rakhimberdinova

GENDER EQUALITY IN THE GIG ECONOMY: THE EXPERIENCE
OF KAZAKHSTAN.....502

З. Сатпаева, Д. Кангалакова, Д. Мұсаева

АҒЫМДАҒЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ
ЦИФРЛАНДЫРУДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУЫ: Өңірлік және салалық
АСПЕКТІЛЕР.....518

А.О. Сыздықова, Р.М. Тажибаева, Ж.К. Жетибаев

ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛМАҒАН ҚАРЖЫ БОЛАШАҒЫ
МЕН ТӘУЕКЕЛДЕР.....537

Ж.С. Тәжібаева, С.Д. Тәжібаев, С.О. Таңатова

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАҒДАЙЫНДА КӘСІПкерліктің
ИНСТИТУЦИЯЛЫҚ ОРТАСЫН РӨЛІ.....554

Ж.Қ. Тайбек, И.Е. Кожамкулова, О.І. Бағдат

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТҰРАҚТЫ ӨСУДЕГІ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ
ӨЛЕУЕТ.....569

А.Р. Тұрсын, А.С. Тулеметова, Қ. Сейітқасымұлы

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚҰРЫЛЫС САЛАСЫНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ
ТАРТЫМДЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ НЕГІЗГІ
ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРДІ ЗЕРТТЕУ.....587

З.К. Чуланова, Н.Ж. Бримбетова

БАТЫС ҚАЗАҚСТАН Өңірлерінің қаржылық өзін-өзі
ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУІ ЖӘНЕ ӨЗІН-ӨЗІ ДАМУЫ ТЕТІКТЕРІ.....603

О.Л. Эм

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҰЖЫМДЫҚ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ
ЖҮЙЕЛЕРІН ЖЕТІЛДІРУ ӘДІСТЕРІ МЕН
ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....620

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

А.М. Абдыхалықова, Ж.А. Бейсембаева, А.Н. Нұржанова КОММУНИКАТИВТІК ТІЛДІК ОҚЫТУДАҒЫ ЦИФРЛЫҚ АУТЕНТТІК МӘТІНДЕРДІҢ РӨЛІ.....	5
Г. Атабаева, Ф. Атабаева, А. Сексембаева СТУДЕНТТЕРДІҢ КОММУНИКАТИВТІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА АҚЫЛ КАРТАСЫ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУ.....	20
Г.М. Аутова, М.Р. Кушербаева, Ш.Е. Жүсіпбекова «АТОМ ЖӘНЕ АТОМ ЯДРОСЫНЫҢ ФИЗИКАСЫ» ТАРАУЛАРЫНДАҒЫ КЕЙБІР ТЕОРИЯЛЫҚ ҚАЙШЫЛЫҚТАРДЫ АЙҚЫНДАУ.....	33
Ә. Аханова, Ғ. Орманова, Ш. Раманкулов БІЛІМ БЕРУДЕГІ STEAM CLIL ЖОБАСЫ: ИНЖЕНЕРЛІК-ТЕХНИКАЛЫҚ САЛАЛАРДА БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫ ДАЯРЛАУ МЫСАЛЫНДА.....	50
Б.А. Аяпова А.А. Алимбекова А.И. Булшекбаева МЕКТЕП ЖАҒЫНА ДЕЙІНГІ ЁРЕСЕК ТОП БАЛАЛАРЫНЫҢ КӨШБАСШЫЛЫҚ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУДАҒЫ ГЕЙМИФИКАЦИЯ.....	63
Б.Ш. Баймұхамбетова, Ә.Ә. Момбек, Г.А. Августханова ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНДА ДУАЛДЫ ОҚЫТУДЫ ІСКЕ АСЫРУДЫҢ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ТАЛДАУЫ.....	79
Ж.Н. Бекболат, А.Б. Жолмаханова. Сейфуллах Йылдырым МҰСТАФА ШОҚАЙ ХАТТАРЫНЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МАҢЫЗЫ.....	95
Б.Б. Бексұлтан, Ж.М. Жаксибаева МЕКТЕПТЕГІ ХИМИЯ КУРСЫНДА ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ПАЙДАЛАНУДЫ БАҒАЛАУ.....	108
А.Х. Давлетова, Н.Н. Оразова, Е.Т. Асан БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІ ҚОЛДАНУДЫҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ МЕН КЕМШІЛІКТЕРІ.....	122
Т.А. Данияров, Б.Ө. Ермаханов, М.С. Исаев ТАРИХТЫ ОҚЫТУДА АҚПАРАТТЫҚ-ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУ: ТИІМДІЛІГІ: САУАЛНАМА НӘТИЖЕЛЕРІН ТАЛДАУ.....	138

С. Қалдығөзова, М. Шакенова, М. Жылқышиева ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БІЛІМ САПАСЫН БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСİNДЕ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІ ҚОЛДАНУ.....	152
М. Кноль, Д. Шалбаева, Г. Шерипова ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮШТІЛДІ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНЕ СӘЙКЕС АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУ БАРЫСЫНДА АРАЛЫҚ ТІЛДІК КЕДЕРГІЛЕРДІ ЕҢСЕРУ СТРАТЕГИЯЛАРЫ.....	174
М. Қожа, Т. Әпендиев, Е. Сагов ТҮРКІ-МҰСЫЛМАН ДЕРЕКТЕРІНІҢ ОҚУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНДА ҚОЛДАНЫЛУЫ.....	188
G.T. Kurbankulova, A.S. Stambekova БОЛАШАҚ БАСТАУЫШ БІЛІМ ПЕДАГОГТЕРІН ОҚУШЫЛАРДЫ ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚҚА БАУЛУҒА ДАЯРЛАУДЫҢ ӘДІСНАМАЛЫҚ ТҰҒЫРЛАРЫ МЕН ҰСТАНЫМДАРЫ.....	208
А.Е. Мухаметкаиров, Г.С. Аяпбергенова, С.К. Абильдина ГЕЙМИФИКАЦИЯ ЖОҒАРЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ЖҰМСАҚ ДАҒДЫЛАРДЫ ДАМУЫНДЫҢ БІР ЖОЛЫ РЕТІНДЕ.....	225
Б.Д. Оразов, Г.Б. Исаева, С.С. Слэмжанова ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА ФИЗИКАНЫ ОҚЫТУ КЕЗІНДЕ СТУДЕНТТЕРДІҢ ЭКСПЕРИМЕНТТІК ДАҒДЫЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....	240
Т.О. Орынбасар, А.Б. Амирбекова БЕЙНЕЛІ ЛИНГВИСТИКАНЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІ: СТРАТЕГИЯЛАР МЕН ТӘСІЛДЕР.....	254
П.Ж. Парманкулова, М.Н. Сыздық, М.А. Джанзакова БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТАРДЫ ИНКЛЮЗИВТІ ОҚЫТУҒА ДАЯРЛАУДЫҢ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ МОДЕЛІ.....	271
И.Т. Салгожа, Г.Б. Камалова, А.Ж. Нурбекова EDUSCRUM ӘДІСІНІҢ БОЛАШАҚ ИНФОРМАТИКА МҰҒАЛІМДЕРІНДЕ ЖҰМСАҚ ДАҒДЫЛАРДЫ ДАМУЫҒА ӘСЕРІ.....	288
А.А. Таутенбаева, Б.Т. Абыканова, Г. Кошанова «ЖҰМСАҚ ДАҒДЫЛАРДЫҢ» ТҮЛЕКТЕРДІ ЖҰМЫСҚА ОРНАЛАСТЫРУДАҒЫ РӨЛІ: ЖҰМЫС БЕРУШІЛЕРДІҢ ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІ МЕН СҰРАНЫСТАРЫНЫҢ ТАЛДАУЫ.....	309

ЭКОНОМИКА

С.Т. Абилдаев, Г.К. Амирова, И.К. Сулейменова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ӨНІМДЕРІНІҢ
ЭКСПОРТЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ.....329

М. Ақбалық, Қыймет Қалинұрт

КОМПАНИЯНЫҢ ТИІМДІЛІГІНЕ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ ДАМУЫНА
АУДИТТІҢ ӘСЕРІ.....340

М.К. Амангельдинова, Б.С. Сапарова, Л.М. Шаяхметова

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КОМПАНИЯЛАРДЫҢ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ.....356

З.А. Арынова

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫН ЦИФРЛАНДЫРУДА БІЛІМ БЕРУ
МЕН БИЗНЕС АРАСЫНДАҒЫ ТЕҢДЕСТІРІЛГЕН МОДЕЛЬДІ
ӘЗІРЛЕУДІҢ ҚИЫНДЫҚТАРЫ.....374

А.А. Бельгибаев, Г.У. Акимбекова, С.Э. Епанчинцева

ҚАЗАҚСТАН ӨНІРЛЕРІН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ДАМУ ДЕҢГЕЙІ
БОЙЫНША ТОПТАСТЫРУ.....390

З.А. Жантасова, М.У. Бейсенова, А.Е. Есенова

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЛОГИСТИКАНЫҢ АҚПАРАТТЫҚ
ТРАНСФОРМАЦИЯСЫ.....405

Ж. Жұман, Ә.У. Хамзаева, Ду Бинхан

ҚАЗАҚСТАН МЕН РЕСЕЙДІҢ ГАЗ НАРЫҒЫН САЛЫСТЫРМАЛЫ
ТАЛДАУ.....418

А.Б. Исакова, Г.Д. Аманова, Г.А. Рахимжанова

ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ ӘЛЕУМЕТТІК КЕПІЛДІКТЕР БЕРУДІҢ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕСІН ТАЛДАУ.....438

Г. Қалқабаева, А. Құрманалина, А. Атабаева

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНА ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ САЛЫМДАР
КӨЛЕМІНЕ ФАКТОРЛАРДЫҢ ӘСЕРІ: ӘЛЕУМЕТТІК САУАЛНАМА
НӘТИЖЕЛЕРІ.....453

О.Ю. Когут, В.С. Карзанова, О.В. Кобзарева

БАСҚАРУДЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ МАҚСАТЫНДА
МЕМЛЕКЕТТІК БОРЫШ АУДИТІН ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ ҚАЗІРГІ
ЗАМАНҒЫ ҮРДІСТЕРІ.....467

А.А. Қуаналиев ҚАЗАҚСТАНДА СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕСУ ҮШІН ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ЕНГІЗУДІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕСІ МЕН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСЕРІН САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ.....	477
Ж.Н. Кусмолдаева, Ж.Ж. Бельгибаева, О.А. Абралиев ҚАЗАҚСТАННЫҢ АУЫЛДЫҚ ЖЕРЛЕРІНДЕГІ ҚАЗІРГІ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙ.....	490
Е.Е. Мубараков, И.В. Бордияну, М.У. Рахимбердинова ГИГ-ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ГЕНДЕРЛІК ТЕНДІК: ҚАЗАҚСТАН ТӘЖІРИБЕСІ.....	502
З. Сатпаева, Д. Кангалакова, Д. Мұсаева АҒЫМДАҒЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ЦИФРЛАНДЫРУДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУЫ: ӨҢІРЛІК ЖӘНЕ САЛАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕР.....	518
А.О. Сыздықова, Р.М. Тажибаева, Ж.К. Жетибаев ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛМАҒАН ҚАРЖЫ БОЛАШАҒЫ МЕН ТӘУЕКЕЛДЕР.....	537
Ж.С. Тәжібаева, С.Д. Тәжібаев, С.О. Таңатова ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАҒДАЙЫНДА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ИНСТИТУЦИЯЛЫҚ ОРТАСЫН РӨЛІ.....	554
Ж.Қ. Тайбек, И.Е. Кожамкулова, О.І. Бағдат ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТҰРАҚТЫ ӨСУДЕГІ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТ...569	569
А.Р. Тұрсын, А.С. Тулеметова, Қ. Сейітқасымұлы ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚҰРЫЛЫС САЛАСЫНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ТАРТЫМДЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ НЕГІЗГІ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРДІ ЗЕРТТЕУ.....	587
З.К. Чуланова, Н.Ж. Бримбетова БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ӨҢІРЛЕРІНІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ӨЗІН-ӨЗІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУІ ЖӘНЕ ӨЗІН-ӨЗІ ДАМУЫ ТЕТІКТЕРІ.....	603
О.Л. Эм ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҰЖЫМДЫҚ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ ЖҮЙЕЛЕРІН ЖЕТІЛДІРУ ӘДІСТЕРІ МЕН ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	620

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

А.М. Абдыхалыкова, Ж.А. Бейсембаева, А.Н. Нуржанова РОЛЬ ЦИФРОВЫХ АУТЕНТИЧНЫХ ТЕКСТОВ В КОММУНИКАТИВНОМ ОБУЧЕНИИ ЯЗЫКУ.....	5
Г. Атабаева, Ф. Атабаева, А. Сексембаева ТЕХНОЛОГИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ КАРТЫ В ФОРМИРОВАНИИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ.....	20
Г.М. Аутова, М.Р. Кушербаева, Ш.Е. Жусипбекова ВЫЯВЛЕНИЕ НЕКОТОРЫХ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПРОТИВОРЕЧИЙ В ГЛАВАХ «ФИЗИКА АТОМА И АТОМНОГО ЯДРА».....	33
А. Аханова, Г. Орманова, Ш. Раманкулов ПРОЕКТ STEAM CLIL В ОБРАЗОВАНИИ: НА ПРИМЕРЕ ПОДГОТОВКИ ОБУЧАЮЩИХСЯ В ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ОБЛАСТЯХ.....	50
Б.А. Аяпова, А.А. Алимбекова, А.И. Булшекбаева ГЕЙМИФИКАЦИЯ В РАЗВИТИИ ЛИДЕРСКИХ НАВЫКОВ У СТАРШИХ ДОШКОЛЬНИКОВ.....	63
Б.Ш. Баймухамбетова, А.А. Момбек, Г.А. Августханова СТРУКТУРНЫЙ АНАЛИЗ РЕАЛИЗАЦИИ ДУАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ В ВУЗЕ.....	79
Ж.Н. Бекболат, А.Б. Жолмаханова, Сейфуллах Йылдырым ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ПИСЕМ М. ШОКАЯ.....	95
Б.Б. Бексултан, Ж.М. Жаксибаева ОЦЕНКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ШКОЛЬНОМ КУРСЕ ХИМИИ.....	108
А.Х. Давлетова, Н.Н. Оразова, Е.Т. Асан ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОБРАЗОВАНИИ.....	122
Т.А. Данияров, Б.У. Ермаханов, М. Исаев ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРЕПОДАВАНИИ ИСТОРИИ: АНАЛИЗ РЕЗУЛЬТАТОВ АНКЕТИРОВАНИЯ.....	138

С. Калдыгозова, М. Шакенова, М. Джилкишиева ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СИСТЕМЕ МОНИТОРИНГА И УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ОБРАЗОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	152
М. Кноль, Д. Шалбаева, Г. Шерипова СТРАТЕГИИ ПРЕОДОЛЕНИЯ МЕЖЪЯЗЫКОВОЙ ИНТЕРФЕРЕНЦИИ ПРИ ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ В УСЛОВИЯХ ТРЕХЪЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	174
М. Кожя, Т. Апендиев, Е. Сатов ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЮРКО-МУСУЛЬМАНСКИХ ИСТОЧНИКОВ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММАХ.....	188
Г.Т. Курбанкулова, А.С. Стамбекова МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ПРИНЦИПЫ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ К ПРИОБЩЕНИЮ УЧАЩИХСЯ К НАЦИОНАЛЬНЫМ ЦЕННОСТЯМ.....	208
А.Е. Мухаметкаиров, Г.С. Аяпбергенова, С.К. Абильдина ГЕЙМИФИКАЦИЯ КАК ОДИН ИЗ СПОСОБОВ РАЗВИТИЯ SOFT SKILLS У СТАРШЕКЛАСНИКОВ.....	225
Б.Д. Оразов, Г.Б. Исаева, С.С. Сламжанова ФОРМИРОВАНИЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ НАВЫКОВ СТУДЕНТОВ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ФИЗИКИ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ.....	240
Т.О. Орынбасар, А.Б. Амирбекова МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ОБРАЗНОЙ ЛИНГВИСТИКИ: СТРАТЕГИИ И ПОДХОДЫ.....	254
П.Ж. Парманкулова, М.Н. Сыздык, М.А. Джанзакова СТРУКТУРНАЯ МОДЕЛЬ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К ИНКЛЮЗИВНОМУ ОБУЧЕНИЮ.....	271
И.Т. Салгожа, Г.Б. Камалова, А.Ж. Нурбекова ВЛИЯНИЕ МЕТОДА EDUSCRUM НА РАЗВИТИЕ ГИБКИХ НАВЫКОВ У БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНФОРМАТИКИ.....	288
А.А. Таутенбаева, Б.Т. Абыканова, Г. Кошанова РОЛЬ «МЯГКИХ НАВЫКОВ» В ТРУДОУСТРОЙСТВЕ ВЫПУСКНИКОВ: АНАЛИЗ ПОТРЕБНОСТЕЙ И ЗАПРОСОВ РАБОТОДАТЕЛЕЙ.....	309

ЭКОНОМИКА

С.Т. Абилдаев, Г.К. Амирова, И.К. Сулейменова ОРГАНИЗАЦИЯ И ОЦЕНКА ЭКСПОРТА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	329
М. Акбалик, Киймет Калинурт ВЛИЯНИЕ АУДИТА НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ КОМПАНИИ И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ.....	340
М.К. Амангельдинова, Б.С. Сапарова, Л.М. Шаяхметова ИННОВАЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ИНВЕСТИЦИОННЫХ КОМПАНИЙ В КАЗАХСТАНЕ.....	356
З.А. Арынова ПРОБЛЕМЫ РАЗРАБОТКИ СБАЛАНСИРОВАННОЙ МОДЕЛИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОБРАЗОВАНИЯ И БИЗНЕСА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА.....	374
А.А. Бельгибаев, Г.У. Акимбекова, С.Э. Епанчинцева ГРУППИРОВКА РЕГИОНОВ КАЗАХСТАНА ПО УРОВНЮ ИНВЕСТИЦИОННОГО РАЗВИТИЯ.....	390
З.А. Жантасова, М.У. Бейсенова, А.Е. Есенова ИНФОРМАЦИОННАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЛОГИСТИКИ В КАЗАХСТАНЕ.....	405
Ж. Жуман, А.В. Хамзаева, Ду Бинхан СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ГАЗОВОГО РЫНКА КАЗАХСТАНА И РОССИИ.....	418
А.Б. Исакова, Г.Д. Аманова, Г.А. Рахимжанова АНАЛИЗ МЕЖДУНАРОДНОГО ОПЫТА ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ ГАРАНТИЙ РАБОТНИКАМ.....	438
Г. Калкабаева, А. Курманалина, А. Атабаева ВЛИЯНИЕ ФАКТОРОВ НА ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ВЛОЖЕНИЯ В ЭКОНОМИКУ КАЗАХСТАНА: РЕЗУЛЬТАТЫ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ОПРОСА.....	453
О.Ю. Когут, В.С. Карзанова, О.В. Кобзарева СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ЦИФРОВИЗАЦИИ АУДИТА ГОСУДАРСТВЕННОГО ДОЛГА В ЦЕЛЯХ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ.....	467

А. А. Куаналиев

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МЕЖДУНАРОДНОГО ОПЫТА И
ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЭФФЕКТОВ ВНЕДРЕНИЯ ЦИФРОВЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ В БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
В КАЗАХСТАНЕ.....477

Ж.Н. Кусмолдаева, Ж.Ж. Бельгибаева, О.А. Абралиев

ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ В СЕЛЬСКОЙ МЕСТНОСТИ
КАЗАХСТАНА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....490

Е.Е. Мубараков, И.В. Бордияну, М.У. Рахимбердинова

ГЕНДЕРНОЕ РАВЕНСТВО В УСЛОВИЯХ ГИГ-ЭКОНОМИКИ:
ОПЫТ КАЗАХСТАНА.....502

З. Сатпаева, Д. Кангалакова, Д. Мусаева

ФИНАНСИРОВАНИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ КАЗАХСТАНСКИМИ
ПРЕДПРИЯТИЯМИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ
И ОТРАСЛЕВОЙ АСПЕКТЫ.....518

А.О. Сыздыкова, Р.М. Тажибаева, Ж.К. Жетибаев

ПЕРСПЕКТИВЫ И РИСКИ ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАННЫХ ФИНАНСОВ.....537

Ж.С. Тажибаева, С.Д. Тажибаев, С.О. Танатова

РОЛЬ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ СРЕДЫ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА
В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....554

Ж.К. Тайбек, И.Е. Кожамкулова, Б.И. Оспан

ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ В УСТОЙЧИВОМ
ЭКОНОМИЧЕСКОМ РОСТЕ.....569

А.Р. Турсын, А.С. Тулеметова, К. Сейиткасымулы

ИССЛЕДОВАНИЕ КЛЮЧЕВЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КАК
ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ
СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ КАЗАХСТАНА.....587

З.К. Чуланова, Н.Ж. Бримбетова

ФИНАНСОВАЯ САМОДОСТАТОЧНОСТЬ РЕГИОНОВ ЗАПАДНОГО
КАЗАХСТАНА И МЕХАНИЗМЫ ИХ САМОРАЗВИТИЯ 603

О.Л. Эм

МЕТОДЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
СИСТЕМ КОЛЛЕКТИВНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ
КАЗАХСТАН.....620

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Директор отдела издания научных журналов НАН РК *А. Ботанқызы*

Редакторы: *Д.С. Аленов, Ж.Ш. Әден*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадыранова*

Подписано в печать 28.04.2025.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

40,5 п.л. Заказ 2.